

ÇEKİLMİYEN YÜK PROSEDÜRÜ

TAVSİYELER:

- Konteyner için çok fazla demuraj oluşması durumunda armatör ile görüşülerek konteyneri satın alma yoluna gidilerek demurajın durdurulması sağlanabilir.
- Yükün tasfiyeye tabi olma süresinin dolması (45 + 30 + 30 günlük süreler) sonucunda ithalatçı gümrüğe yükün CIF kıymetinin %1 oranında cezayı ödeyerek ek süre alma hakkı bulunmaktadır. Gümrük idaresine bir dilekçe verilerek Gümrük Kanunu'nun 179. maddesine istinaden, demuraj alacağımızın olduğunu ve ithalatçının bu haktan faydalanarak %1 ceza ödemek suretiyle tasfiyedeki eşyayı almak istemesi durumunda demuraj alacaklarımızın da buna ilave edilerek tarafımıza ödenmesi hususunda talepte bulunulmalıdır.
- Yük sahiplerinin, konteynerin antrepoda boşaltılması için ikna edilmesi tavsiye olunur.
- 1972 konteynerle ilgili Gümrük Sözleşmesi'nin ve Geçici İthalat Sözleşmesi'nin konteynerlerle ilgili hükümlerinin uygulanmasına dair yönetmeliğe istinaden, konteynerin tahliyesinden itibaren 6 ay içerisinde yurt dışı edilmesi gerekmektedir. 6 aylık süre dolduğunda armatör, konteynerin giriş yaptığı gümrük idaresine vereceği dilekçe ile mücbir sebep bildirmeksizin 6 ay ek süre daha alabilir. İkinci 6 aylık süre bittiğinde de Başmüdürlüklerden alınacak izin ile süre uzatımı alınabilmektedir. Yükün çekilmeyeceği ve tasfiyeye kalacağı belli olması halinde ve ilk 6 aylık süre dolmadan armatöre 6 ay içinde konteyneri yurt dışı etmesi gerektiği hatırlatılarak konteynerin boşaltılması için gümrüğe başvurusu istenebilir.
- Eğer Alıcı yük teslim belgesini forwarder'dan almamış ise TTK Madde 891 – 892 – 893 – 1201 – 1204 – 1207 maddelerine istinaden yük üzerinde hapis hakkının kullanılması tavsiye olunur.
- FFL (Freight Forwarder Liability) sigortası yaptırılması ve çekilmeyen yükler için madde ekletilmesi önerilir. Bunun için UTİKAD Risk Yönetimi ve Sigorta Müdürü Pınar Kapkın'dan destek alınabilir.

ÖRNEK 1

Dear partner,

Please kindly note that, if the shipment is not released from customs within 45 days after arrival, the shipment will be seized (be under Turkish government control) and auctioned by Turkish customs.

Additionally, if the Cnee does not collect the D/O from us and clear the cargo within free time after vessel arrives in Turkey, all charges incurred at port of discharge (Freight if CC, local costs, storage, demurrage, all customs formalities and penalties.) will be on your account on behalf of shipper.

Thanks and best regards.

ÖRNEK 2**DENİZYOLU İTHALAT KOMPLE BİLGİLENDİRME VE TEYİT FORMU**

Firma :		Tarih :	
İlgili Kişi :		Gönderen :	
Telefon :		Dahili No :	
Faks :		E-Posta :	
		Operasyon No :	

Ana Gemi Adı/Seferi :
HB/L No :
Yükleyici :
Alıcı :
Notify :
Yükleme Limanı :
Tahliye Limanı :
Kalkış Tarihi :
Tahmini Varış Tarihi :
Ağırlık :
Kap Adedi / Cinsi :
Sipariş No :
Konteyner Bilgileri :
Diğer Bilgiler :

Konteyner Bilgileri :

Yukarıda detayları bulunan yükünüz ile ilgili yük teslim belgesinin düzenlenebilmesi için bu talimatın doldurulup, en geç 1 gün içerisinde tarafımıza fakslanması gerekmektedir.

Aksi takdirde konşimentodaki bilgiler doğru kabul edilip, yük teslim belgesi bu bilgiler doğrultusunda düzenlenecektir. Bundan doğabilecek hiçbir sorumluluğun tarafımıza ait olmayacağını önemle bildiririz.

Alıcı Unvanı :
Fatura Adresi :
Vergi Dairesi/No :
Türkçe Mal Cinsi :
Hs Code / GTIP No :
Geçici Kabul Yapılacak mı? :
Geçici Kabul Yapılacaksa Nakliye Nereye Yapılacak? :
Ekleme İstedığınız Bilgiler :

Yukarıdaki bilgilerin doğru olduğunu ve söz konusu malları gümrükten yasal süreleri içinde çekeceğimizi, ilgili malları "serbest zaman" (free time) içinde çekmememiz ve konteyneri boşalttırarak sağlam ve hasarsız biçimde size teslim etmememiz halinde, demuraj ve/veya alıkoyma bedellerini ödeyeceğimizi, konteynerde oluşabilecek hasarları ödeyeceğimizi, beyanlardaki yanlışlıklar ve/veya malı çekmememiz ve/veya geç çekmemiz sebebi ile oluşacak her türlü gümrük cezası, demuraj, liman masrafı, ardiye ve sair masrafların tarafımızdan ödeneceğini garanti ve taahhüt ederiz.

Yukarıdaki bilgilerin doğru olduğunu ve söz konusu malları gümrükten çekeceğimizi şirket kaşesi ve imzamızla teyit ve beyan ederiz.

İMZA - KAŞE

Saygılarımızla,

ACİLEN DOLDURULUP FAKSLAMANIZ RİCA OLUNUR.

ÖRNEK 3 (BİZİM YÜKLERİMİZ İÇİN)

UNCLEARED CARGO ALERT

Company :	Date : .. / .. / .....
To :	From :
Phone :	Ext. :
Fax :	E-mail :
	Reference No :

REF : CARGO SITUATION

Shipper :

Cnee : .....

Notify : .....

M/V Name & Voyage :

Feeder Ves. & Voyage :

HB/L : .....

Cargo Details :

HB/L :

Cntr Details :

Cntr Number :

Arrived Date :

As you know this is our nomination shipment. FYI, we are already in contact with the cnee in Turkey.

We kindly request from you to contact shipper/supplier in order to inform them that their cargo still has not been cleared from customs by Cnee.

Please take the necessary action

Best Regards,

ÖRNEK 3 (ACENTENİN YÜKLERİ İÇİN)

UNCLEARED CARGO ALERT

Company :	Date : .. / .. / ....
To :	From :
Phone :	Ext. :
Fax :	E-mail :
	Reference No :

REF :

Shipper :

Cnee :

Notify :

M/V Name & Voyage :

Feeder Ves. & Voyage :

HB/L :

Cargo Details :

HB/L :

Cntr Details :

Cntr Number :

Arrived Date :

Subject shipment arrived on ..... but till now Cnee did not collect D/O from us. So, please contact supplier and inform them of the following regulations in Turkey:

1- If the shipment is not be released from customs within 45 days of arrival, shipment will be under goverment's control and auctioned.

2- All charges incurred at port of discharge will be on supplier's account.
(Freight if CC, local costs, storage, demmorage and penalties)

Please confirm your receipt of this message.

Best Regards,

ÖRNEK 3 (MÜŞTERİLERE GEÇİLEN 2.3.4. İHBARLAR İÇİN)

2. VARIŞ İHBARNAMESİ - FCL

Firma :		Tarih :	.. /.. /....
İlgili Kişi :		Gönderen :	
Telefon :		Dahili No :	
Faks :		E-Posta :	
		Operasyon No :	

Aşağıda dökümü yapılan malınızın .. /.. /.... tarihinde ..... Limanı'na geldiğini tekrar bildirir, 45 gün içerisinde gümrükleme işlemleri bitmeyen malların tasfiyelik eşya olacağını hatırlatarak, orijinal konşimentoların şirketimize ibraz edilip, işlemlerin acilen tamamlanmasını rica ederiz. Tasfiyelik eşya olan mallar için 45 gün sonunda oluşan ve oluşabilecek tüm masraflar için kanuni takibata geçilecektir.

Ana Gemi Adı /Seferi :
Feeder Gemi Adı/Seferi :
HB/L No. :
Yükleyici :
Alıcı :
Notify :
Yükleme Limanı :
Yükleme Tarihi :
Konteyner Bilgileri :
Konteyner No :
Yük Bilgileri :
Diğer Bilgiler :

GÜMRÜK TESCİL İŞLEMLERİNİZ YÜK TESLİM BELGESİ TESLİMİNİ TAKİP EDEN 4 İŞ SAATİ İÇERİSİNDE TAMAMLANACAKTIR

“VADE BAŞLANGIÇ TARİHİ GEMİ GELİŞ TARİHİNDEN İTİBAREN DİKKATE ALINACAKTIR.”

Tüm ilgili tarafların daha fazla zarar görmesini engellemek amacı ile göstereceğiniz ilgi ve iş birliği için şimdiden teşekkür ederiz.

Gecikme olduğu takdirde demuraj, standart tarifemize göre hesaplanır. Talep halinde bilgi verilecektir.

Saygılarımızla,

ÖRNEK 3 (45. GÜN YOLLANAN SON İHBAR)

SON İHBAR

Firma :	Tarih :
İlgili Kişi :	Gönderen :
Telefon :	Dahili No :
Faks :	E-Posta :
	Operasyon No :

Aşağıda detayları verilen yükünüzün 45 günlük gümrük bekleme süresi .. / .. / .... tarihinde dolmuştur.

Ana Gemi Adı /Seferi :
Feeder Gemi Adı/Seferi :
HB/L No. :
Yükleyici :
Alıcı :
Notify :
Yükleme Yeri :
Yükleme Limanı :
Yükleme Tarihi :
Varış Tarihi :
Konteyner Bilgileri :
Konteyner No :
Kap / Kilo / Hacim :
Diğer Bilgiler :

Yükünüzün ithal edilmemesi durumunda oluşmuş ve oluşabilecek tüm masrafların tarafınıza ait olduğunu bildiririz. Malınızı bu tarihten önce çekmeniz gerekmektedir. Bu tarihten sonra malınızı çekebilmeniz ve malınızın millileşmemesi için Gümrük İdaresi'nden uzatma kararı alarak, ek süre karar yazısını tarafımıza fakslamanız rica olunur.

“VADE BAŞLANGIÇ TARİHİ GEMİ GELİŞ TARİHİNDEN İTİBAREN DİKKATE ALINACAKTIR.”

Gecikme olduğu takdirde demuraj, standart tarifemize göre hesaplanır. Talep halinde bilgi verilecektir.

Saygılarımızla,

(ÖRNEK 4)

İHTARNAME

KEŞİDECI _____ :

MUHATAP _____ :

KONU _____ : ..... numaralı konşimento ile ..... Limanı'ndan, ...'a, ... no'lu konteynerler ile şirketiniz adına gönderilen yükün, ... Gümrük Müdürlüğü'nden tarafınızca teslim alınması ve oluşan her türlü ardiye, liman, demuraj ve sair masraflarının tarafınızdan karşılanması, söz konusu taşımada şirketimiz "delivery agent" olarak hareket ettiğinden hiçbir sorumluluk kabul etmediğimiz hususlarının ihtarıdır.

AÇIKLAMALAR _____ : ..... (taşıtan) tarafından, şirketinize gönderilen yükün içinde bulunduğu ..... no'lu konteynerler, ... (taşıyan) tarafından, ... no'lu konşimento tahtında, ... isimli gemi ile, ... Limanı'ndan, ...'a taşınmıştır. İlgili yükünüz .. / .. / .... tarihinde limana gelmiş olup, yük teslim evrakı (yük teslim belgesi) tarihinde tarafımızdan teslim alınmıştır/alınmamıştır.

Muhtelif kereler tarafınıza bildirilmesine rağmen, şirketiniz adına gönderilen yük henüz ..... Gümrük Müdürlüğü'nden tarafınızca teslim alınmamıştır. Bu nedenle demuraj, ardiye ve liman masrafları oluşmuştur. Ayrıca 4458 Sayılı Gümrük Kanunu'nun 46. maddesi ile bu kanuna bağlı yönetmeliğin 76. maddesi gereğince eşyanın tasfiye edilmesine ilişkin zaman bağlamında çok az bir süreniz kalmıştır.

Daha fazla demuraj, ardiye ve liman masrafının oluşmasını engellemek için malın tarafınızdan teslim alınacağına teyidi ile gerekli işlemlerin tarafınızdan yapılarak malın ..... Gümrük Müdürlüğü'nden teslim alınması gerektiğini ve bugüne kadar oluşmuş olan demuraj, ardiye ve liman masraflarının Türk Ticaret Kanunu'nun 1069. maddesi uyarınca, malın gönderilene olarak sorumlu olmanız sebebiyle, tarafınıza fatura edileceğini ve bundan sonra oluşabilecek ardiye, liman, demuraj ve sair masraflara ilişkin talep haklarımızı saklı tuttuğumuzu, ayrıca firmamızın bu taşımada sadece teslimat temsilcisi (delivery agent) olması sebebiyle, gerek adınıza gelen yükle ve gerekse oluşan masraflarla ilgili, hiçbir sorumluluk kabul etmediğimizi, saygılarımızla ihtaren bildiririz.

.. / .. / ....

Sayın Noter;

İşbu üç nüshadan ibaret ihtarnamenin, bir nüshasının muhataba posta yolu ile tebliğini, tebliğ şerhine havi bir nüshasının tarafımıza verilmesini, bir diğer nüshasının dairenizde hıfzını saygılarımızla arz ederiz. .. / .. / ....

Gümrük Kanunu

MADDE 177- 1. Bu Kanunun;

- a) 48 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre yolcu eşyasına mahsus gümrük ambarlarına konulan ve buralarda bekleme süresi dolan yolculara ait eşya,
- b) 50 nci maddesine göre verilen süre içinde kendilerine gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım tayini için gerekli işlemlere başlanmamış eşya,
- c) 57 nci maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen eşya,
- d) 66 ncı maddesinin beşinci fıkrasına göre tahlilden arta kalan ve ilgilisi tarafından bir ay içerisinde alınmayan numunelik eşya,
- e) 70 inci maddesinin birinci fıkrasına göre beyannamesi tescil edilen ve süresi içinde işlemleri tamamlanmayan eşya,
- f) 70 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre antreпода bulunan eşya için gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım tayin edilmesine ilişkin beyannamenin tescilinden sonra otuz gün içinde işlemleri bitirilmeyen eşya,
- g) 101 inci maddesine göre belirlenen süreleri dolan eşya,
- h) 105 inci maddesinin üçüncü fıkrasında ve 236 ncı maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen antrepolarda veya gümrük idaresince eşya konulmasına izin verilen yerlerde yapılan sayım sonucunda fazla çıkan eşya,
- ı) 164 üncü maddesine göre gümrüğe terk edilen eşya ile yönetmelikle belirlenen esaslar dâhilinde gümrüğe terk edilmiş sayılan eşya,
- j) 174 üncü maddesine göre posta gönderileri ile gelen ve tasfiye edilebilecek duruma gelen eşya,
- k) İlgili hükümlerine göre kanuni bekleme süreleri bulunup bulunmadığına bakılmaksızın, çabuk bozulma ve telef olma tehlikesine maruz bulunan veya saklanması masraflı ve külfetli olan eşya,
- l) 235 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri ile üçüncü fıkrasında belirtilen eşya ve 237 nci maddesinin üçüncü ve altıncı fıkralarında belirtilen eşya,
- m) Diğer mevzuatla bu Kanuna göre tasfiyesi öngörülen eşya,

178 inci madde hükümlerine göre tasfiye edilir.

2. Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümleri uyarınca;

a) Tasfiye edilebilecek duruma gelen eşya,

b) El konulan eşyanın mahkemesince sahibine iadesine karar verilmesi halinde, eşyanın teslim alınması için ilgisine yapılan tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde teslim alınmayan eşya,

178 inci madde hükümlerine göre tasfiye edilir.

3. Tasfiye edilmesine karar verilen eşyanın bulunmaması halinde, ithal eşyası için CIF, ihraç eşyası için FOB kıymeti ile bunlara ilişkin gümrük vergileri tutarları tahsil edilir.

4. Yukarıdaki fıkralara göre tasfiyelik hale gelen eşyanın tespit ve tahakkuk belgeleri otuz gün içinde tasfiye idaresine intikal ettirilir. Tasfiye idaresi, tasfiyeye konu eşyayı otuz gün içinde teslim almakla mükelleftir.

Madde 179

1. 178 inci maddenin (a) bendine göre ihaleye çıkarılacak, (c) bendine göre perakende satılacak eşyanın, ihale ilanının yayımlandığı veya perakende satış kararının alındığı tarihe kadar, gümrük idaresine başvurularak bir gümrük rejimine tabi tutulması veya gümrük bölgesi dışına yeniden ihracı istenebilir.

İthal yasak veya kısıtlamaya tabi olması nedeniyle 178 inci maddenin (b) bendine göre yeniden ihraç amaçlı satış suretiyle tasfiyesi yapılacak eşyanın, ihale ilanının yayımlandığı veya perakende satış kararının alındığı tarihe kadar gümrük idaresine başvurularak gümrük bölgesi dışına yeniden ihracı istenebilir.

Ancak, yukarıdaki taleplerin kabulü, söz konusu eşyaya ait varsa cezalar ile ambarlama ve elleçleme giderleri ve diğer giderler ile eşyanın döviz cinsinden CIF değerinin %1'i oranında bir tutarın ödenmesine bağlıdır.

2. 177 nci maddenin birinci fıkrasının (c), (d), (ı) ve (m) bentleri ile ikinci fıkrasında belirtilen eşya için, birinci fıkra hükmü uygulanmaz.

Madde 46

1. Gümrüğe sunulan eşyaya, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım tayin edilir.

2. Özet beyan kapsamındaki eşyaya, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım belirlenerek, buna ilişkin işlemler;

a) Denizyolu ile gelen eşya için, özet beyan verildiği tarihten itibaren kırkbeş gün,

b) Diğer bir yolla gelen eşya için, özet beyanın verildiği tarihten itibaren yirmi gün, içinde tamamlanır.

3. Şartlar gerektirdiği takdirde, Müsteşarlık 2 nci fıkrada ve 48 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen sürelerden daha kısa bir süre saptayabilir veya bu sürelerin uzatılmasına izin verebilir. Ancak, gerçek ihtiyaçları aşan süre uzatımı yapılamaz. ⁽²⁾

Gümrük Yönetmeliği 76.Madde

Sürenin durduğu haller ve süre uzatımı

MADDE 76

(1) Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen ve gümrüğe sunulan eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasına ilişkin işlemlerinin Kanunun 46 ncı maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen süreler içinde tamamlanması esastır. Ancak, eşyanın herhangi bir adli veya idari takibata konu olması halinde bu takibat nedeniyle geçen süreler, eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması için dış ticaret mevzuatı ya da sair mevzuat gereğince ibraz edilmesi gereken uygunluk belgesi, kontrol belgesi, ithal lisansı, izin yazısı, gözetim belgesi, tahlil raporu gibi belgelerin alınması veya buna ilişkin işlemlerin yerine getirilmesi sırasında geçen süreler işlem tarihinin başladığı tarihte durdurularak yirmi veya kırkbeş günlük sürelerin hesaplanmasında göz önünde bulundurulmaz ve işlemin sonuçlandığı tarihten itibaren kalan süre verilir.

(2) Eşyanın Kanunun ilgili hükümleri uyarınca tasfiyelik hale gelip gelmediğinin tespitinde Kanunun 46 ncı maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen yirmi ve kırkbeş günlük süreler ile yukarıda belirtilen süreler re'sen dikkate alınır. Bu sürelerin gümrükçe bilinmesinin zorunlu olmadığı durumda, eşyanın ilgilisi tarafından vaktinde bilgi verilmemesi nedeniyle tasfiyelik hale geldiği düşünülerek düzenlenen tespit ve tahakkuk belgeleri, ihale ilanının yayımlandığı veya perakende satış ya da tahsis kararının alındığı tarihe kadar yapılan bir başvuru sonucunda, birinci fıkrada belirtilen işlemlerin başlangıç ve bitiş tarihleri dikkate alınarak, süreyi durduran sebepler bulunduğu anlaşılmaması durumunda iptal edilir. İhale ilanının yayımlandığı veya perakende satış ya da tahsis kararının alındığı tarihten itibaren yapılacak süreyi durduran sebeplerin bulunduğuna ilişkin başvurular değerlendirilmez.

(3) Kanunun 46 ncı maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen süreler ilgilinin doğrudan veya mutad haberleşme araçları ile kanuni süre veya verilen ek sürenin bitiminden önce yazılı başvurusu üzerine gümrük müdürlüklerince uzatılır. Bir ayı aşan süre uzatım taleplerinde, bu talebin gerekçesinin belirtilmesi şarttır.

(4) Üçüncü fıkra uyarınca yapılacak süre uzatım taleplerinde,

a) Kayıtlı Posta Gönderileri yolu (Taahhütlü veya APS) veya Kayıtlı Kargo Taşımacılığı aracılığı ile yapılacak başvurularda, başvuru dilekçesinin postaya veya kargoya verildiği tarih,

Türk Ticaret Kanunu

XV - Hapis hakkı

MADDE 891-

- (1) Taşıyıcı, taşıma sözleşmesinden doğan bütün alacakları için Türk Medenî Kanununun 950 ilâ 953 üncü maddeleri uyarınca eşya üzerinde hapis hakkını haizdir. Hapis hakkı, 860 ıncı maddedeki refakat belgelerini de kapsar. 11171
- (2) Taşıyıcının, eşyayı zilyetliğinde bulundurduğu veya eşya üzerinde konişmento ve taşıma senedi aracılığı ile tasarruf hakkına sahip olduğu sürece, hapis hakkı vardır.
- (3) Rehnin paraya çevrilmesine yönelik bildirim gönderilene yapılması şarttır. Gönderilen bulunamıyorsa veya malî teslim almayı reddediyorsa, bildirim gönderene karşı yapılır.

XVI - Birden çok taşıyıcı

MADDE 892-

- (1) Eşyanın birden çok taşıyıcı tarafından taşınması hâlinde, eşyanın tesliminde; son taşıyıcı önceki taşıyıcıların alacaklarını tahsil etmek zorunda ise, önceki taşıyıcıların sahip oldukları hakları, özellikle hapis hakkını kullanır. Son taşıyıcı hapis hakkını haiz olduğu sürece, önceki taşıyıcıların hapis hakkı varlığını sürdürür.
- (2) Önceki taşıyıcının alacağı, sonraki taşıyıcı tarafından ödenirse, öncekinin alacak ve hapis hakkı sonrakine geçer.
- (3) Birinci ve ikinci fıkra hükümleri, taşımaya katılmış olan taşıma işleri komisyoncusunun alacakları ve hakları için de uygulanır.

XVII - Birden çok hapis hakkının sırası

MADDE 893-

- (1) Aynı eşya üzerinde eşyanın taşınması ile bağlantılı birden çok hapis hakkı varsa, bunlardan eşyanın taşınması ile doğrudan doğruya bağlantılı olan hapis hakları diğerlerinden önce gelir. Sonuncular bakımından ise, sonradan doğmuş olanlar öncekilerden önce gelir.

II- Hapis hakkı

1. Genel olarak

MADDE 1201-

- (1) Taşıyan, navlun sözleşmesinden doğan bütün alacakları için Türk Medenî Kanununun 950 ilâ 953 üncü maddeleri uyarınca eşya üzerinde hapis hakkına sahiptir. Hapis hakkı, eşya, taşıyanın zilyetliğinde bulunduğu sürece devam eder; teslimden sonra dahi, otuz gün içinde mahkemeye müracaat edilmek ve eşya henüz gönderilenin zilyetliğinde bulunmak şartıyla, hapis hakkından doğan yetkilerin kullanılması mümkündür. (2) Hapis hakkı, sadece, üzerinde hapis hakkı kullanılan eşyanın taşındığı yolculuktan doğan alacakları teminat altına alır. (3) Hapis hakkı ancak alacağı teminata alacak miktardaki eşya üzerinde kullanılabilir; ancak, müşterek avaryaya ve kurtarma alacakları için taşıyan, eşyanın tümü üzerinde hapis hakkı kullanabilir.

III- Üçüncü kişi gönderilenin durumu

2. Gönderilene karşı hapis hakkının kullanılması

MADDE 1204-

- (1) Gönderilen, eşyanın teslimini istediği andan itibaren, sadece 1203 üncü maddede öngörülen alacaklar için hapis hakkının kullanılmasına katlanmak zorundadır; diğer alacaklar için hapis hakkı kullanılamaz. (2) Bu takdirde, 1398 ilâ 1400 üncü maddelere göre yürütülecek takiplerde, borçluya yapılması gereken bildirim ve tebliğler gönderilene yapılır. Gönderilen bulunmaz veya eşyayı teslim almaktan kaçınırsa, bildirim ve tebliğlerin taşıtana yapılması gerekir. (3) Eşya yalnız bir navlun sözleşmesine dayanılarak taşınmış olup da birden çok konişmentoya veya diğer bir denizde taşıma senedine dayanılarak çeşitli gönderilenlere teslim edilecekse, hapis hakkı, her konişmentoya veya diğer bir denizde taşıma senedine isabet eden alacaklar için ayrı ayrı kullanılır.

3. Rücu hakkı

c) Gönderilenin eşyayı teslim almaması hâlinde

MADDE 1207-

- (1) Gönderilen, eşyanın teslimini isteme hakkını kullanmazsa, taşıtan, navlun sözleşmesi gereğince navlunu ve diğer alacakları taşıyana ödemekle yükümlüdür.
- (2) Eşyanın taşıtan tarafından teslim alınmasında boşaltmayla ilgili hükümler, gönderilen yerine taşıtan geçmek suretiyle uygulanır.